

Dr Agnieszka Brzezińska

Dyrektor Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni

Program działania Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni

Na okres 5.01.2024 r. – 4.01.2029 r.

I. Misja Ośrodka Chopinowskiego i jej realizacja.

Ośrodek Chopinowski w Szafarni jest instytucją samorządu województwa kujawsko-pomorskiego i odpowiada na oczekiwania melomanów województwa i prowadzi różnorodną działalność kulturalną mającą na celu pielęgnowanie dziedzictwa chopinowskiego w regionie i Polsce, a także poza jej granicami poprzez prowadzenie edukacji muzycznej wśród dzieci i młodzieży oraz troskę o młode talenty muzyczne.

Do podstawowego zakresu działalności Ośrodka Chopinowskiego należy:

- popularyzacja twórczości F. Chopina oraz wiedzy o nim,
- upowszechnianie różnych dziedzin kultury, sztuki, koncertów, wystaw, konferencji, organizacja spektakli, spotkań autorskich etc.,
- edukacja artystyczna i kulturalna,
- gromadzenie zbiorów muzycznych, publikacji dotyczących postaci i twórczości F. Chopina,
- organizacja warsztatów i kursów mistrzowskich.

II. Opis planowanych działań artystycznych

Podjęmowane przez Ośrodek Chopinowski w latach 2009-2024 działania programowe i organizacyjne stawiały sobie za cel tworzenie spójnego wizerunku instytucji jako istotnego centrum kultury muzycznej na mapie województwa kujawsko-pomorskiego oraz cenionego organizatora prestiżowego konkursu pianistycznego dla dzieci i młodzieży, który cieszy się zainteresowaniem młodych, światowych pianistów. W kolejnej kadencji chciałabym jako dyrektor w dalszym ciągu realizować ten zasadniczy cel programowy, budując kompetentny zespół współpracowników oraz sięgając – jak miało to miejsce do tej pory – po wsparcie znanych pianistów, artystów i pedagogów z całego świata.

Fundamentalnym zamiarem będzie tworzenie w Ośrodku takich warunków, aby Szafarnia stała się nie tylko rozpoznawalną marką regionu, miejscem atrakcyjnych koncertów i wydarzeń kulturalnych, ale także, aby kontakt z muzyką Chopina był inspiracją dla młodych artystów. Do Szafarni przyjeżdżał młody Fryderyk Chopin i tę „młodość”, a więc tworzenie się geniuszu, chciałabym potraktować jako nasz szczególny wyróżnik na tle innych instytucji, wydarzeń, które nie mogą poszczycić się takimi tradycjami. Ta „rewitalizacja” wizerunku Chopina oznacza stworzenie szeregu inicjatyw, które przybliżą Szafarnię zwłaszcza młodemu pokoleniu mieszkańców regionu, Polski i świata. Lata 2024 i 2025 dla kierowanej przeze mnie instytucji będą szczególne bo świętować będziemy 200. rocznicę pobytu młodego Fryderyka Chopina w Szafarni. Instytucja ogłosi w ramach swojej działalności „Rok Fryderyka Chopina”, który będzie okazją do przypomnienia związków Kompozytora z tym miejscem jak również z Kujawami i Pomorzem, a dla działających instytucji, szkół i samorządów doskonałą okazją do stworzenia lub odnowienia swojej oferty kulturalnej, wzmacniając tożsamość mieszkańców regionu i odkrywając dziedzictwo historyczne. Jednocześnie to okazja do promocji naszego regionu w Polsce i na świecie, aby poznawanie Polski dokonywało się przez pryzmat światowej sławy Polaka, Fryderyka Chopina i jego liczne ślady na Kujawach i Pomorzu. Fryderyk Chopin (1810-1849) wielki polski kompozytor epoki romantyzmu, rozpoznawalny dziś w całym świecie, swoje pierwsze inspiracje znalazł

w Szafarni. W 1824 roku po ukończeniu IV klasy Liceum Warszawskiego, czternastoletni Fryderyk został zaproszony przez rodziców Dominika Dziewanowskiego do ich majątku – Szafarni, obecnie w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Kolejny raz F. Chopin do Szafarni powraca w 1825 r.

W tym celu za kluczowe należy uznać kontakty z instytucjami kultury w regionie, szkołami, uniwersytetami (rozwijanie już podjętych kontaktów z konserwatoriami muzycznymi w Europie i na świecie), organizatorami wydarzeń kulturalnych o zasięgu międzynarodowym (np. Ljubljana Festival w Słowenii), stowarzyszeniami kulturalnymi, aby zachęcić do częstych odwiedzin ośrodka w różnych porach roku, organizacji sesji wyjazdowych poświęconych muzyce. Aby osiągnąć w/w cele zostanie podjęta intensywna współpraca z organizacjami zajmującymi się szeroko rozumianą turystyką kulturową – a jest to sektor, który dynamicznie rozwija się z roku na rok w Polsce. Dla Ośrodka oznacza podniesienie kwalifikacji pracowników (znajomości języków obcych, umiejętności interpersonalnych, zaangażowania i twórczych pomysłów).

W długofalowej perspektywie powinno to zaowocować konkretnymi rezultatami takimi jak: pogłębienie ogólnej wiedzy o życiu i twórczości Fryderyka Chopina, zwiększenie zainteresowania oraz wzrost liczby turystów zagranicznych i krajowych odwiedzających ośrodek w Szafarni; podniesienie poziomu Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego.

W kwestii **edukacji muzycznej** pragniemy utrzymać działalność na dotychczasowym poziomie (**80 audycji rocznie / ok. 4500 osób**), docierając z ofertą do coraz większej liczby szkół z regionu ale także przedszkoli, pamiętając, że w ten sposób kształtujemy przyszłych melomanów. Podobnie z liczbą koncertów, które w liczbie **35** zostaną utrzymane w ciągu kolejnych lat.

W kwestii organizowanych konkursów pragnę utrzymać dotychczasową ofertę na 3 rocznie organizowanych przez Ośrodek Chopinowski w Szafarni w tym: Konkurs Wiedzy

o Fryderyku Chopinie (zawsze w listopadzie), Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy o F. Chopinie i muzyce (luty/marzec w rocznicę urodzin kompozytora) oraz Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. F. Chopina dla Dzieci i Młodzieży (zawsze w maju) oraz współorganizacja wraz z Publiczną Szkołą Muzyczną w Kowalewie Pomorskiem Ogólnopolski Konkurs „Solo i w duecie” (czerwiec).

Wyżej wskazane założenia programowe będą możliwe do zrealizowania dzięki podjęciu następujących konkretnych działań (w cyklu rocznym):

1. Cykliczny projekt wakacyjnych koncertów pod nazwą **„Wakacje z Chopinem”**, recitale i koncerty chopinowskie wielkich polskich i zagranicznych pianistów i instrumentalistów. W każdą niedzielę lipca i sierpnia o godz. 12.15 koncert w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni dla melomanów i turystów z całej Polski.
2. Świątowanie Urodzin Fryderyka Chopina uroczysty koncert przeplatany słowem w okolicach dnia 1 marca, każdego roku.
3. Dalszy **rozwój i promocja Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina dla Dzieci i Młodzieży** w świecie: pozyskiwanie nowych partnerów, uczestników, nagród, które będą budowały markę konkursu i jego pozycję wśród podobnych wydarzeń. W tym celu zostanie podjęta współpraca z innymi organizatorami podobnych konkursów oraz stowarzyszeń, dzięki którym informacja o konkursie dotrze do jak najszerszego grona potencjalnych zainteresowanych pianistów.
4. **Warsztaty Kreatywnej Twórczości** to zajęcia o charakterze plastycznym, artystycznym i rękodzielniczym skierowane głównie do dzieci w wieku od 5 do 10 lat.

Mają za zadanie stymulować rozwój osobowości twórczej w sferze poznawczej, emocjonalnie motywacyjnej i działaniowej.

5. Próba stworzenia nowej oferty pod nazwą **Warsztaty pt. „Muzyka łączy pokolenia”**
Głównym celem inicjatywy jest pokazanie odbiorcom wielu korzyści społecznych, intelektualnych, prozdrowotnych wynikających z regularnej aktywności kulturalnej poprzez muzykę, ruch, taniec i śpiew. Warsztaty skierowane są szczególnie dla osób dorosłych, seniorów bez ograniczeń wiekowych i dla młodzieży. Może w nich uczestniczyć każdy, bez względu na umiejętności i doświadczenie. Opracowania ruchowo - taneczne są na tyle proste, że uczestnicy realizują je bez większych trudności. Zajęcia są także dla tych, którzy lubią aktywnie wypoczywać i czerpać z tego przyjemność. Podczas zajęć odbywa się ruch przy muzyce: klasycznej, ludowej, rozrywkowej, jak i improwizacje ruchowe do utworów różnych gatunków muzycznych, wyzwalają w uczestnikach spontaniczną radość. Warsztaty pt. „Muzyka łączy pokolenia” umożliwiają poznanie bogactwa kultury polskiej i innych narodów oraz ich sposobu odbierania świata, a przede wszystkim dają możliwość przeżywania w sposób aktywny pięknej różnorodnej muzyki granej na żywo.
6. Kontynuowanie **audycji o F. Chopinie z muzyką „na żywo”**.
Zaplanowane są audycje o F. Chopinie stacjonarne w OCH oraz wyjazdowe do szkół w regionie, to oferta wychodząca naprzeciw szkołom, które borykają się z drogim transportem i nie mogą dojechać do Szafarni.
7. Zajęcia dla najmłodszych dzieci (4-6 lat) raz w tygodniu zajęcia umuzykalniające w postaci rytmiki (**Rytmika u Fryderyka**) zapobieganie w ten sposób „wykluczeniu muzycznemu”.

8. Wprowadzenie **zajęć wokalnych** dla dzieci w wieku 7- 14 lat. Śpiewanie w zespole to chętnie praktykowana forma rozrywki dająca niesamowitą radość i satysfakcję ze wspólnego dzielenia się muzyką. Śpiewanie jest jak aktywność sportowa a badania pokazują, że poprawia u dzieci iloraz inteligencji, koncentrację, nastrój, może otwierać człowieka na przekazywanie emocji, jest treningiem w pokonywaniu barier. Zajęcia będą odbywały się raz w tygodniu, popołudniami.
9. Stworzenie **oferty dla podmiotów** na organizowanie pobytu całoniedziowego w Szafarni, który zawierałby czas na wysłuchanie koncertów, wypoczynek i spacer po parku, wykłady i prelekcje.
10. **Szafarnia i uniwersytety:** kontynuacja współpracy z uniwersytetami i uczelniami muzycznymi w regionie i w Polsce w celu zrekonstruowania historii pobytu Chopina w Szafarni, zebranie świadectw, dokumentacji historii wcześniejszych budynków w Szafarni.
11. Przygotowanie na rok 2024 Konferencji naukowej w 200 rocznicę pobytu F. Chopina w Szafarni, która zaowocuje publikacją naukową. Powołanie komisji naukowej wybitnych profesorów, muzykologów.
12. **Chopin i Camino de Santiago:** dzięki podejmowanym już wcześniej inicjatywom promującym Szlak św. Jakuba (Szafarnia odegrała kluczową rolę w tym procesie) .
13. Promocja postaci F. Chopina, oferty kulturalnej OCH. Kontynuacja organizacji Kujawsko-Pomorskich Dni Szlaku św. Jakuba.
14. Zintensyfikowanie kontaktów kulturalnych z innymi ośrodkami w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem Węgier, Francji, Niemiec, Słowenii, Szwajcarii, Włoch i Hiszpanii. Współpraca z organizatorami dużych wydarzeń kulturalnych

Ljubljana Festival w Słowenii, Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina, Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie i Żelazowej Woli.

15. **„Chopin w ogrodzie sztuk”**: podjęcie współpracy z artystami (rzeźbiarzami, malarzami), którzy przygotowują cykl wystaw poświęconych Chopinowi. Kontynuacja plenerów malarskich i wystaw malarstwa, fotografii i innych sztuk wizualnych.
16. **Kurier Szafarski** – pomysł wznowienia wydawania „Kuriera” we współczesnej formie filmowej przekazującej najważniejsze wydarzenia z życia Ośrodka Chopinowskiego oraz wątki historii F. Chopina z Szafarni oraz okolicznych miejscowości.
17. Rozwijanie **turystyki tematycznej** skierowanej do miłośników muzyki. W tym kontekście Szafarnia powinna stać się pożądanym elementem edukacji i kultury muzycznej.
18. **Punkt informacji** o wydarzeniach kulturalnych w regionie: turysta „muzyczny” odwiedzający Szafarnię powinien otrzymać informację o koncertach i przedstawieniach w regionie.
19. Zdobywanie **grantów**, uczestnictwo w programach unijnych oraz współpraca z organami realizującymi programy Narodowego Centrum Kultury, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca.
20. **Intensyfikacja i popularyzacja Szlaku Chopinowskiego** w woj. kujawsko-pomorskim we współpracy z K-POT oraz innymi podmiotami .
21. Rozwijanie zasobów i zwiększenie dostępności Zbiorów Chopinowskich OCH dla badaczy uniwersyteckich.

22. Przygotowanie inwestycji w postaci:

- remontu elewacji Zabytkowego Pałacu, przygotowanie projektu budowlanego, pozyskanie pozwoleń i warunków od konserwatora zabytków,
- rewitalizacja zabytkowego parku Ośrodka Chopinowskiego wg przygotowanej dokumentacji,
- przywrócenie wnętrzem Ośrodka Chopinowskiego wystroju z epoki XIX w. przygotowanie projektu naprawczego,
- próba pozyskania środków na wyżej wymienione zadania z MKiDN, Urzędu Marszałkowskiego, Konserwatora Zabytków, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i innych.

III. Działalność promocyjna

Akcje promocyjne dotyczące oferty Ośrodka Chopinowskiego opierać się będą na sprawdzonych formach docierania do zainteresowanych melomanów, wykorzystując zarówno media elektroniczne (strona internetowa, portale społecznościowe, współpraca z portalami internetowymi) oraz tradycyjne (istniejące reklamy oraz patronaty, dzięki którym informacje o koncertach są publikowane na łamach prasy lokalnej i ogólnopolskiej). Konwersja wpływająca z tych działań jest zadowalająca, ale nadal będzie pogłębiania. W najbliższym czasie planujemy jednak nie tylko działania *outdoor*, lecz także pragniemy dotrzeć bezpośrednio do melomanów i uczniów szkół muzycznych, oferując im preferencyjne warunki uczestnictwa w wydarzeniach. Stworzenie w nowym roku szkolnym konkursu 2024/2025 konkursu „Meloman” we współpracy ze szkołami muzycznymi w regionie (Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie). Nagrody za udział w koncertach organizowanych przez Ośrodek Chopinowski.

Ważnym wymiarem działalności promocyjnej jest troska o wizerunek OCH jako nowoczesnej instytucji kultury i przypominanie mieszkańcom regionu o działalności, dlatego plakaty i banery rozwieszane są i będą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Doskonałą formą dotarcia są media takie jak radio i telewizja dlatego Ośrodek Chopinowski w Szafarni zamierza kontynuować współpracę z Polskim Radiem Programem II, Radiem Chopin, Radiem PiK, TVP Bydgoszcz oraz ogólnopolską telewizją w której emitowane są filmy i programy o Szafarni.

Innym ważnym zadaniem w ciągu kolejnych lat będzie rozwijanie **promocji Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego** dla Dzieci i Młodzieży we współpracy z mediami europejskimi, z instytucjami kulturalnymi, ale także konserwatoriami muzycznymi w Europie i świecie.